

Beleidsregels verhaal VVWB 2014

Hoofdstuk 1 - Algemeen

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand, het Burgerlijk Wetboek en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
 - a. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen (L.)
 - b. VVVVB: de Wet werk en bijstand;
 - c. bijstandsgerechtigde: de persoon die bijstand heeft aangevraagd of aan wie (mede) bijstand is toegekend op grond van de VVVVB;
 - d. ex-echtgenoot/ex-echtgenote: de gewezen echtgenoot/echtgenote of de gewezen geregistreerde partner;
 - e. onderhoudsplichtige: degene die een financiële bijdrage in de kosten van levensonderhoud aan de bijstandsgerechtigde en/of de ten laste komende kinderen dient te voldoen op grond van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of een rechterlijke uitspraak;
 - f. verhaal: vordering op een derde of de vordering in verband met een nalatenschap of in verband met een schenking;
 - g. LBIO: Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen.

Artikel 2. Verhaal van kosten van bijstand

1. Burgemeester en wethouders maken gebruik van de bevoegdheid tot het verhalen van kosten van bijstand:
 - a. tot de grens van de onderhoudsplicht als bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek: op degene die bij het ontbreken van gezinsverband zijn onderhoudsplicht jegens zijn echtgeno(o)t(e) of minderjarig kind niet of niet behoorlijk nakomt;
 - b. tot de grens van de onderhoudsplicht als bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek: op degene die zijn onderhoudsplicht na echtscheiding, beëindiging geregistreerd partnerschap of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed niet of niet behoorlijk nakomt;
 - c. op degene aan wie de persoon die bijstand ontvangt of heeft ontvangen een schenking heeft gedaan voor zover bij het besluit op de bijstandsaanvraag met de geschonken middelen rekening zou zijn gehouden indien de schenking niet had plaatsgevonden, tenzij gelet op alle omstandigheden aannemelijk is dat de schenker ten tijde van de schenking de noodzaak van bijstandsverlening redelijkerwijs niet heeft kunnen voorzien;
 - d. op de nalatenschap van de persoon indien:
 - aan die persoon ten onrechte bijstand is verleend en voor zover voor het overlijden nog geen terugvordering/invordering heeft plaatsgevonden;
 2. bijstand is verleend in de vorm van geldlening of voortvloeiend uit de gestelde borgtocht.
2. Buiten de gevallen aangegeven in het eerste lid vindt geen verhaal plaats.

Artikel 3. Verplichting van de bijstandsgerechtigde

1. Het college legt ingevolge artikel 55 VVVVB de verplichting aan de bijstandsgerechtigde op, dat hij of zij de benodigde stappen onderneemt om de opgelegde bijdrage voor kosten van levensonderhoud conform een rechterlijke uitspraak afdwingt, zo nodig door inschakeling van derden.
2. Indien incasso volgens lid 1 niet tot resultaat leidt of indien in bijzondere gevallen dit in redelijkheid niet van de bijstandsgerechtigde gevergd kan worden, of een rechterlijke uitspraak over alimentatie ontbreekt, zal het college gebruik maken van zijn bevoegdheden zoals vastgelegd in artikel 62 onder b en c en 62 b van de VVWB.

Hoofdstuk 2 — Afzien van verhaal

Artikel 4. Afzien van verhaal

Burgemeester en wethouders zien af van het nemen van een verhaalsbesluit indien:

- a. geen causaal verband bestaat tussen de bijstandsbehoefte en de echtscheiding/beëindiging geregistreerd partnerschap of verlating;

- b. het op te leggen verhaalsbedrag lager is dan € 25,- per maand of € 300,- op jaarbasis;
- c. daarvoor gelet op de omstandigheden van degene op wie verhaal wordt gezocht of degene die de bijstand ontvangt of heeft ontvangen, dringende redenen aanwezig zijn.

Artikel 5. Afzien van verhaal wegens schuldenproblematiek

1. In afwijking van artikel 2 kunnen burgemeester en wethouders, op verzoek van degene op wie verhaald wordt, besluiten (gedeeltelijk) af te zien van verhaal van kosten van bijstand voor zover het verschuldigde verhaalsbedragen betreft die op het moment van het besluit opeisbaar zijn, indien:
 - a. redelijkerwijs te voorzien is dat degene op wie wordt verhaald niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden voortvloeiend uit het huwelijk of geregistreerd partnerschap; of
 - b. redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot alle vorderingen van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen en de vordering van de gemeente wegens verhaal van bijstand ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.
2. Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van verhaal treedt niet in werking voordat een schuldregeling als bedoeld in het eerste lid onder b tot stand is gekomen.

Artikel 6. Intrekking van het besluit tot afzien van verhaal wegens schuldenproblematiek

Het besluit tot het (gedeeltelijk) afzien van verhaal wordt ingetrokken of ten nadele van de onderhoudsplichtige gewijzigd indien:

- a. niet binnen negen maanden nadat dat besluit is bekendgemaakt, een schuldregeling is tot stand gekomen die voldoet aan de eisen bedoeld in de artikel 5, eerste lid;
- b. de onderhoudsplichtige zijn schuld aan de gemeente niet overeenkomstig de schuldregeling voldoet; of
- c. onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste en/of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

Hoofdstuk 3 – Beoordeling onderhoudsplicht

Artikel 7. Maatstaven verhaalsbedrag

Bij de maatstaven bedoeld in artikel 62a VVVVB wordt door het college gebruik gemaakt van het Rapport alimentatienormen van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak oftewel Tremanormen.

Artikel 8. Ingangsdatum verhaal

De ingangsdatum van het verhaalsbedrag wordt bepaald op de eerstvolgende maand na de datum van de eerste aanschrijving, tenzij individuele omstandigheden een andere ingangsdatum aanvaardbaar maken.

Artikel 9. Wijziging door rechter vastgesteld verhaalsbedrag

Indien sprake is van gewijzigde omstandigheden bij de bijstandsgerechtigde en/of de onderhoudsplichtige kan de gemeente verzoeken het door de rechter vastgestelde verhaalsbedrag te wijzigen. De gemeente verzoekt de rechter het verhaalsbedrag in afwijking van een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud verschuldigd krachtens Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek vast te stellen, indien de rechter:

- a. deze uitspraak zou kunnen wijzigen op de gronden genoemd in de artikelen 157 en 401 van dat boek;
- b. geen rekening heeft kunnen houden met alle voor de betrokken beslissing in aanmerking komende gegevens en omstandigheden betreffende beide partijen.

Hoofdstuk 4 – Verhaal in rechte

Artikel 10. Verhaal in rechte

Verhaal in rechte conform artikel 62h VVVVB vindt alleen plaats, indien het te verhalen bedrag hoger is dan een bedrag van € 300,-.

Artikel 11. Executie verhaalsbijdrage

1. Indien de onderhoudsplichtige niet bereid is de vastgestelde verhaalsbijdrage voor levensonderhoud dan wel zijn achterstand te voldoen, wordt de rechterlijke beschikking met een executoriale titel ten uitvoer gelegd door middel van een executoriaal beslag overeenkomstig de artikelen

479b tot en met 479g, behoudens artikel 479e lid 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

2. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van vereenvoudigd derdenbeslag.
3. Het maandelijks te betalen bedrag wordt vastgesteld op het voor beslag vatbare bedrag.
4. Op grond van bijzondere omstandigheden van de onderhoudsplichtige kan de betalingsverplichting tijdelijk lager worden vastgesteld.

Hoofdstuk 5 – Periodieke herbeoordeling

Artikel 12. Periodieke herbeoordeling

1. Periodiek maakt het college, indien daartoe aanleiding bestaat, een nieuwe beoordeling van de (gewijzigde) draagkracht van de onderhoudsplichtige.
2. Van een verhoging van het verhaalsbedrag wordt afgezien, indien de wijziging van de draagkracht van de onderhoudsplichtige niet meer bedraagt dan € 25,- per maand of € 300,- op jaarbasis.

Hoofdstuk 6 – Slotbepalingen

Artikel 13. Citeertitel

Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als "Beleidsregels verhaal VVVVB 2014".

Artikel 14. Inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels treden in werking op 1 april 2014 en zijn van toepassing op na 1 april 2014 te nemen besluiten tot verhaal.
2. Indien het verhaalsbedrag ten behoeve van het kind op basis van de gewijzigde beleidsregels tot een hoger bedrag leidt, gaat dit hogere bedrag in op 1 januari 2015.

Toelichting

Algemene toelichting

Het betreft hier beleidsregels om vast te stellen dat de gemeente gebruik maakt van de in de Wet werk en bijstand genoemde mogelijkheid kosten van bijstand te verhalen.

De wijzigingen ten opzichte van de vorige Beleidsregels verhaal zijn gelegen in:

- Geen maximum verhaalsbedrag meer als het om kinderen gaat;
- Het minimum op te leggen bedrag is gewijzigd van € 50,- in € 25,-;
- De termijn waarbinnen tot een schuldregeling moet worden gekomen is verkort van 12 naar 9 maanden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit artikel bevat de begrippen en geeft de afkortingen weer van de wetten die in de beleidsregels worden genoemd.

Artikel 2. Verhaal van kosten van bijstand

Lid 1 sub a en b

Hier worden de verhaalsmogelijkheden op de (ex)echtgenoot/(ex)echtgenote (en daarmee gelijkgesteld de geregistreerd partner) bedoeld t.a.v. zijn onderhoudsplicht jegens zijn (ex) echtgenoot/(ex)echtgenote en/of minderjarige kinderen.

Gelet op de in de praktijk nauwelijks of niet voorkomende situatie is ervoor gekozen verhaal van kosten van bijstand op het minderjarige kind dat zijn onderhoudsplicht jegens zijn ouders niet of niet behoorlijk nakomt niet uit te voeren.

Ten aanzien van de (ex-)echtgenote(n)(s) is niet van belang of een echtscheiding al dan niet heeft plaatsgevonden. Ook wanneer het huwelijk nog in stand is, kan bijstand worden verhaald. Er is dan sprake van een ontbrekend gezinsverband (verlating). Overigens geldt daarbij nog de wettelijke verplichting, dat echtgenoten voor elkaar moeten zorgen (artikel 1:81 BW e.v.). Wanneer de echtscheiding heeft plaatsgevonden, d.w.z. is ingeschreven in de Registers van de Burgerlijke Stand, dan wordt verder verhaald op grond van sub b. Deze beide bepalingen zijn eveneens van toepassing op verhaal ten behoeve van minderjarige kinderen in het gezin van de bijstandsgerechtigde.

De te verhalen bijstand betreft hierbij uitsluitend de algemene bijstand. Bijzondere bijstand en leenbijstand wordt dus niet op de onderhoudsplichtige verhaald.

Lid 1 sub c

Bijstandsgerechtigden dienen op een verantwoorde wijze met hun vermogen om te gaan. Het schenken of weggeven van (een deel van) het vermogen wordt als onverantwoord beschouwd, wanneer de belanghebbende op het moment van de schenking wist of had kunnen weten, dat hij in bijstandsbehoeftige omstandigheden zou gaan verkeren. Hierbij is tevens van belang of met dat geschonken vermogen

rekening zou zijn gehouden bij de beoordeling van het recht op bijstand. Wanneer beide vragen bevestigend worden beantwoord, behoort de schenking te worden verhaald op de ontvangers van de schenking. Overigens gaat het hierbij niet alleen om vermogen in de vorm van geld, maar om alle vermogensbestanddelen, dus bijvoorbeeld ook het schenken van een auto, wanneer met de waarde van deze auto rekening had moeten worden gehouden.

Ten aanzien van de hoogte van het te verhalen bedrag wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen en richtlijnen binnen de VVVVB inzake het vermogen. Dit betekent in de eerste plaats, dat alleen wordt verhaald, wanneer het vermogensbestanddelen betreft zoals bedoeld in artikel 34 VVVVB. Verder wordt rekening gehouden met het vrij te laten vermogen, dat voor de aanvrager van toepassing is. Het meerdere boven het vrij te laten vermogen komt voor verhaal in aanmerking.

Lid 1 sub d

Bijstandsvorderingen komen niet automatisch te vervallen bij het overlijden van de belanghebbende. Wanneer de belanghebbende een nalatenschap achterlaat, dienen de vorderingen te worden verhaald op deze nalatenschap. Een tweetal vorderingen wordt niet verhaald bij overlijden. Dit zijn vorderingen vanwege niet (geheel) verrekende voorschotten en vorderingen op mede-aansprakelijke partners.

Lid 2

Hierbij wordt benadrukt dat de bijstand uitsluitend wordt verhaald in de in het eerste lid vastgelegde gevallen.

Artikel 3. Verplichting van de bijstandsgerechtigde

Met dit artikel verplicht het college de bijstandsgerechtigde zijn of haar medewerking te verlenen om de bijdrage van levensonderhoud van de onderhoudsplichtige af te dwingen. De onderhoudsverplichting wordt door ons college beschouwd als een voorliggende voorziening conform artikel 5 sub e van de VVVVB, een voorziening buiten de wet waarop de bijstandsgerechtigde aanspraak kan maken dan wel een beroep kan doen.

Lid 1 De derde die een bijstandsgerechtigde in kan schakelen om een rechterlijke uitspraak af te dwingen kan het LBIO of een deurwaarder zijn.

Artikel 4. Afzien van verhaal

Sub a

Om tot verhaal van bijstand over te gaan, behoort een oorzakelijk (causaal) verband te bestaan tussen de bijstandsbehoefte van de onderhoudsgerechtigde en zijn of haar rol tijdens het huwelijk. Hiermee wordt bedoeld, dat de onderhoudsgerechtigde, als gevolg van zijn of haar rol in het huwelijk, over onvoldoende kwalificaties beschikt om (in redelijkheid) eigen inkomsten te verwerven en daarom een beroep op bijstand moet doen.

Dit geldt niet voor de onderhoudsplicht ten aanzien van kinderen. Voor hen is er altijd een onderhoudsplicht.

Sub b

Op grond van een kosten-baten analyse is besloten een kruimelbedrag te hanteren. Dit beleid wordt hier voortgezet.

Sub c

Op grond van een dringende reden kan tijdelijk worden afgezien van verhaal. Een dringende reden kan zowel van de zijde van de onderhoudsgerechtigde als van de onderhoudsplichtige worden gesteld. In het algemeen heeft het begrip betrekking op het gedrag van één van de partners richting de ander. In veel gevallen betreft het geweld binnen de relatie, maar het kan ook betrekking hebben op bijvoorbeeld een lastercampagne na de verlating of wanneer het gedrag van de onderhoudsgerechtigde in de richting van de onderhoudsplichtige zodanig is, dat het niet te rechtvaardigen is om een onderhoudsbijdrage van een onderhoudsplichtige te verlangen.

Artikel 5. Afzien van verhaal wegens schuldenproblematiek

Voor deze beleidsregel geldt in het bijzonder, dat het hierbij gaat om verhaalsbijdragen, die op het moment van het besluit tot kwijtschelding opeisbaar zijn. Daarbij behoort er sprake te zijn van een schuldregeling.

Artikel 6. Intrekking van het besluit tot afzien van verhaal wegens schuldenproblematiek

Van belanghebbende wordt verwacht dat hij meewerkt aan een schuldregeling. Indien dat niet of onvoldoende het geval is, kan in een aantal situaties het besluit tot het afzien van verhaal wegens schuldenproblematiek worden ingetrokken.

Artikel 7. Maatstaven verhaalsbedrag

Het betreft hier de uitvoering van de zogeheten Trema-normen. Deze normen

worden door de rechtbank gehanteerd bij de vaststelling van de alimentatie en voorzien in zowel een zogenaamde netto- als een brutoberekening. Ten behoeve van de efficiëntie wordt uitsluitend gebruik gemaakt van de netto berekeningsmethode, ongeacht de hoogte van het bruto inkomen, en ongeacht de aanwezigheid van fiscaal relevante zaken, zoals een eigen huis.

Artikel 8. Ingangsdatum verhaal

De datum van de eerste aanschrijving, is de datum van het schrijven waarbij belanghebbende verzocht wordt informatie te verstrekken.

Artikel 9. Wijziging door rechter vastgesteld verhaalsbedrag

Dit artikel regelt dat het college de rechtbank kan verzoeken het verhaalsbedrag aan te passen, indien de omstandigheden van de onderhoudsplichtige of bijstandsgerechtigde zijn gewijzigd. Het college zal alleen van deze mogelijkheid gebruik maken om tot een hoger verhaalsbedrag te komen. De onderhoudsplichtige zal immers naar verwachting vrijwillig meewerken om tot een lager verhaalsbedrag te komen.

Artikel 10. Verhaal in rechte

Dit artikel regelt dat bij kruimelbedragen niet wordt overgegaan tot verhaal in rechte.

Artikel 11. Executie verhaalsbijdrage

Verhaalsbesluiten leveren geen executoriale titel op, zodat verhaalsbijdragen niet opeisbaar zijn. Om toch verhaalsbijdragen te kunnen innen, dient de gemeente de rechtbank te verzoeken om de bijdrage vast te stellen. Hiertoe gaat de gemeente over, wanneer de onderhoudsplichtige de opgelegde bijdragen niet (naar behoren) voldoet.

Artikel 12. Periodieke herbeoordeling

Het college onderzoekt periodiek in het kort of een nader onderzoek naar aanpassing van de draagkracht plaats moet vinden. Om redenen van efficiëntie worden de onderzoekstermijnen niet in deze beleidsregels opgenomen.

Het in het tweede lid genoemde bedrag om het verhaalsbedrag te handhaven sluit aan bij het in artikel 4 genoemde bedrag.

Artikel 13. Citeertitel

Dit artikel bepaalt de citeertitel van de beleidsregels.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Het eerste lid spreekt voor zich.

Het tweede lid is toegevoegd, omdat in de oude beleidsregels een maximum verhaalsbedrag ten behoeve van kinderen was opgenomen. Dit heeft tot gevolg dat alle verhaalsbedragen ten behoeve voor kinderen opnieuw moeten worden beoordeeld. In een aantal gevallen kan het zijn dat na herbeoordeling een hoger verhaalsbedrag aan de orde is. Voor alle gevallen waarin het bedrag verhoogd wordt, willen we eenzelfde ingangsdatum. Door 1 januari 2015 als ingangsdatum van het hogere bedrag te nemen, weet de onderhoudsplichtige ruim op tijd, dat het bedrag verhoogd wordt.